herpy

PILEGIFTFRØER

Vicente's Poison Frog

Oophaga vicentei

Oophaga vicentei er en lille, farvestærk og dagaktiv pilegiftfrø på op til 24 mm, som kun findes i det centrale Panama. Farverne varierer fra gul og rød til blå, grå og grøn, ofte med et sort netmønster. Arten er truet i naturen, og der findes kun lidt viden om pasningen.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Dendrobates vicentei* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**12-24 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, nat	**19-21 °C**
Luftfugtighed	**80-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**I bladkar (fx bromelier)**
Æg pr. lægning	**1-12**
Klækning	**10-14 dage**
Larvetid	**42-56 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Ufrugtbare æg fra hunnen**
Yngelpleje	**Vogter æggene, bærer haletudserne og fodrer haletudserne med æg**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Truet (EN)**

Hele slægten Oophaga står på CITES liste II, så international handel kræver CITES-papirer. Arten er truet i naturen (IUCN: EN), så køb kun dokumenteret opdrættede dyr.

Om arten

Oophaga vicentei er en af de mindre arter i slægten *Oophaga*. Voksne dyr måler 12-24 mm fra snude til kloak, og kønnene er lige store. Rygfarven varierer stærkt mellem bestandene: gul, rød, blå, grå eller grøn, oftest med et sort eller mørkebrunt netmønster på ryggen og på oversiden af alle fire ben. Nyforvandlede unger er langt mere sorte end de voksne, og snuden kan være både rund og spids.

Arten blev beskrevet i 1996 af Jungfer, Weygoldt og Juraske under navnet *Dendrobates vicentei*. Den hører i dag til slægten *Oophaga*, hvor hunnen fodrer haletudserne med ufrugtbare æg.

Hudgift: i naturen æder *O. vicentei* bl.a. myrer og mider, der danner alkaloider, og giften i huden kommer formentlig derfra. Giftens styrke er ikke undersøgt for arten, så den regnes som mild. Dyr opdrættet på bananfluer og springhaler får ikke giften. Vask altid hænder efter arbejde i terrariet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Opdræt af haletudser

Udbredelse og levested

Oophaga vicentei findes kun i det centrale Panama, i provinserne Veraguas, Coclé og Colón på landets caribiske side. Bestanden er delt i to genetiske grupper, en vestlig og en østlig. Udbredelsen omfatter Santa Fé Nationalpark og Omar Torrijos-nationalparken.

Udbredelsesområdet er lille, og skoven ryddes til minedrift, landbrug, kvægdrift og byer. Dertil kommer indsamling til dyrehandel og svampesygdommen chytridiomykose, som har dræbt andre frøer i området. Derfor står arten som truet (EN) på IUCN's rødliste.

> **Oprindelig udbredelse:** Panama.

LEVESTED

Oophaga vicentei lever i fugtig, tropisk regnskov fra lavlandet nær kysten op til omkring 900 m over havet. Den er først og fremmest trælevende og yngler højt oppe i bromelier, men søger også føde i løvlaget og mellem sten på skovbunden. Arten er dagaktiv.

Klimaet er tropisk: varmt og fugtigt hele året, køligere i højderne, og luften i skoven er næsten altid mættet med fugt. Arten har ingen vinterhvile.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Oophaga vicentei*. Den bygger derfor på klima og levested og på slægtninge, som er bedre kendt i fangenskab: *Oophaga pumilio*, *Oophaga histrionica*, *Oophaga sylvatica* og *Oophaga lehmanni*. Temperatur, klæktid, larvetid og levealder er lånt fra *Oophaga pumilio*, som har samme størrelse og samme ynglebiologi.

Et par skal have et højt terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm, for arten klatrer og yngler højt oppe. Byg bunden op med et drænlag af lecakugler, et insektnet og et fugtigt substrat af kokosfibre, mos og orkidébark. Læg et lag store, visne blade øverst, så springhaler og isopoder kan leve i bunden, og frøerne har skjul.

Sæt bromelier i flere højder, og plant med krybende planter som philodendron og krybende figen. Bromelierne er både skjul og ynglested. Giv mange skjul og brudte sigtelinjer, så dyrene kan undgå hinanden. Dæk alle sprækker, for så små frøer slipper ud gennem meget små huller. Mere end ét par kræver et langt større terrarie.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal være 22-26 °C og natten 19-21 °C. Frøerne tåler varme dårligt, så undgå længere perioder over 28 °C. Placér terrariet køligt, sørg for ventilation, og brug lamper, der ikke varmer.

Arten har ingen vinterhvile.

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 80-100 % og aldrig under 70 %. Sprøjt terrariet grundigt en til to gange om dagen med vand uden kalk og klor (regnvand eller osmosevand), så blade og bromelier er våde. Et tågeanlæg eller regnanlæg gør det lettere at holde fugten stabil.

Hold luften i bevægelse med ventilationsfelter, for stillestående, våd luft giver skimmel og bakterier. Bunden skal være fugtig, men ikke stå i vand. Bliver terrariet for tørt, trækker frøerne sig i skjul og taber sig.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

VAND OG VANDKVALITET

En flad vandskål med 1-2 cm vand er nok, for frøerne er dårlige svømmere. Hold den ren, og skift vandet hver dag eller hver anden dag. Brug regnvand, osmosevand eller afkloreret vand, for padder optager vand og stoffer gennem huden. Undgå rengøringsmidler, sæbe og planteplejemidler i og ved terrariet.

Til ynglen skal der være bromelier eller små vandfyldte beholdere i flere højder. Haletudserne vokser op i de små vandsamlinger, ikke i skålen.

LYS OG UVB

UVB er næppe nødvendigt, men lidt UVB (Ferguson-zone 1) skader ikke og er valgfrit. Plantelys i 10-12 timer om dagen holder planterne i live, og natten skal være mørk. Lamperne må ikke varme terrariet op over 26 °C.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten skal have meget små foderdyr. Grundfoderet er små, flyveløse bananfluer (*Drosophila melanogaster*) og springhaler, suppleret med bladlus, små termitter og små isopoder.

Fodr voksne 3-4 gange om ugen, og giv ikke nye fluer, før de gamle næsten er spist. Pudr fluerne med kalk og vitaminer én gang om ugen til voksne og ved hver anden fodring til unger. En hun, der lægger foderæg, har brug for rigelig og alsidig næring.

Hold selv kulturer af bananfluer og springhaler. I naturen består føden af små leddyr, bl.a. myrer og mider.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Oophaga vicentei er dagaktiv. Hannen kalder fra et sted højt oppe og finder ynglestedet. Hunner kan æde andre hunners æg, så et par er det sikreste. Frøerne bør ikke håndteres, fordi huden er tynd og følsom. Ved rengøring flyttes dyrene i en ren, våd beholder.

Skift ikke for meget ud på én gang, og bevar skjulene, så frøerne ikke bliver stressede.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene ligner hinanden i størrelse og farve. Hannen kendes på sit kald og på, at han udvælger ynglestedet. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret; *O. pumilio* bliver kønsmoden ved omkring 10 måneder. Den sikreste vej til et par er at lade to unger vokse op sammen.

PARRING

Hannen finder et sted ved en bromelie og kalder på hunnen. Parret laver strygende bevægelser med bagbenene, og hunnen drejer rundt i cirkler før og efter æglægningen. Ynglen følger regnen, så kraftigere sprøjtning kan sætte gang i den. Hunnen lægger ikke nye æg, mens hun fodrer haletudser.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges på et blad ved en bromelie højt oppe. Angivelserne for antallet svinger fra 1 til 12 æg pr. lægning; det høje tal er usædvanligt for slægten, hvor *O. pumilio* lægger 3-5 æg. Forældrene bliver ikke ved æggene, men hannen vender tilbage omkring én gang om dagen og fugter dem.

Når æggene klækker, bærer hunnen haletudserne én ad gangen på ryggen op til vandfyldte bromelier. Her fodrer hun dem med ufrugtbare foderæg: haletudsen svømmer og vibrerer ved overfladen, når hun nærmer sig, og æder æggene, hun lægger. Haletudserne lever udelukkende af foderæg og tager ikke andet foder. Hver haletudse skal have sit eget lille vandrum, ellers æder de hinanden. Fjern ikke æg eller haletudser, for foderæggene kan ikke erstattes.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 10-14 dage, og haletudserne forvandles efter 42-56 dage. Når forbenene kommer, skal adgangen til land være nem, for den nyforvandlede frø kan drukne.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er meget små og langt mere sorte end de voksne. Giv dem et fugtigt, enkelt terrarie med køkkenrulle som bund og små bromelier eller blade som skjul. Fodr dem dagligt med springhaler og de allermindste bananfluer, pudret med kalk og vitaminer ved hver anden fodring. Ungerne flyttes til et større terrarie, når de æder fint og er vokset til; vækstkurven er ikke dokumenteret for arten.

Sundhed og typiske fejl

Typiske fejl og sygdomme er de samme som hos andre små pilegiftfrøer:

- For høj temperatur eller for tør luft: frøen trækker sig tilbage og taber sig. Køl ned, og sprøjt oftere.
- Kalk- og vitaminmangel: svage ben og mangelsygdomme. Pudr foderet efter planen.
- Chytridiomykose: en svampesygdom, der har ramt padder i artens hjemland. Hold nye dyr i karantæne, og kontakt en dyrlæge med forstand på padder ved sløvhed, afskalning af huden eller manglende ædelyst.
- Parasitter i tarmen giver magerhed, selv om frøen æder.
- Unger er sarte: kalkmangel og dårlig trivsel er de hyppigste problemer.

Brug rene redskaber til hvert terrarie.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.